

[Socialministeren.]

børnetilskudsloven, så at de til folkepensionister, invalidepensionister og enkepensionister ikke længere skal gives som tillæg til pensionen.

Ændringen af enkepensionsloven omfatter dog også grænsen for den underholdshjælp, som kan ydes til dem, der ikke opfylder betingelserne for at få enkepension. Denne grænse svarer til forsorgslovens grænse for underholdshjælp, nemlig 85 pct. af folkepensionens grundbeløb. Det foreslås, at hjælpen skal svare til folkepensionens grundbeløb ligesom den almindelige underholdshjælp efter forsorgsloven.

Det sidste forslag jeg fremsætter, nemlig forslaget om ændring af sygeforsikringsloven, foretager blot de ændringer af loven, som er en følge af, at der i loven om børnetilskud og andre familiedydelser optages bestemmelser om erstatning for mistet arbejdsfortjeneste som følge af fravær fra arbejdet på grund af sygdom.

Jeg skal i øvrigt henvise til de bemærkninger, der er knyttet til de enkelte lovforslag, herunder oplysninger om udgifterne ved at gennemføre forslagene, og jeg skal anbefale forslagene til velvillig behandling i det høje ting.

Endvidere skal jeg tillade mig for det høje folketing at fremsætte 4 lovforslag om sociale forhold på Færøerne, nemlig

forslag til lov for Færøerne om invalidepension m. v.,

forslag til lov for Færøerne om folkepension, forslag til lov for Færøerne om offentlig forsorg og

forslag til lov for Færøerne om børnebidrag til enlige forsørgere m. v.

Endvidere skal jeg fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om den offentlige sygeforsikring. (Ikrafttræden af bestemmelser for Færøerne).*

De 4 forslag til love for Færøerne bygger på udkast udarbejdet af et udvalg, som blev nedsat af regeringen i 1965. Udvalget blev

sammensat af repræsentanter herfra og fra Færøerne, blandt andet Færøernes lagmand og rigsombudsmanden på Færøerne.

Formålet med forslagene er at bringe sociallovgivningen for Færøerne på linje med sociallovgivningen i den øvrige del af riget. I de senere år har det været et ønske fra færøsk side, at sociallovgivningen for Færøerne stort set skulle svare til lovgivningen her. Der har derfor fra tid til anden været gennemført en ajourføring af lovgivningen for Færøerne, og de foreliggende lovforslag er da også udtryk for et ønske om for Færøerne at gennemføre bestemmelser, som allerede er gældende her, eller som der er stillet forslag om.

Til de enkelte forslag skal jeg knytte følgende bemærkninger:

De gældende færøske regler om invalidepension findes i lov af 6. december 1961. Ved denne lov blev den færøske invalidepensionslovgivning bragt i overensstemmelse med reglerne for den øvrige del af riget.

Hovedpunkterne i det foreliggende lovforslag er i korthed følgende:

Pensionens grundbeløb forhøjes til de for den øvrige del af riget gældende satser.

Der indføres en graderet invalidepensionsordning med 3 pensionsstørrelser på linje med den ordning, som fra 1. april 1966 er gennemført for den øvrige del af riget.

Der indføres et pensionstillæg til pensionister helt uden eller med meget små indkomster.

Bistands- og plejetillæg, der ydes til pensionister, som på grund af invaliditeten må have personlig bistand og pleje for at kunne forblive i deres hjem, forhøjes.

Aldersbetingelserne for opnåelse af invalidepension ændres.

Der indføres ret for en efterlevende ægtefælle til ægteparpension i 3 måneder efter dødsfaldet.

Invaliditetsydelsen, der udbetales til invaliderede, som ville være berettiget til invalidepension, såfremt de ikke udøvede er-

[Socialministeren.]

hvervsmæssig beskæftigelse, forhøjes, og der gives adgang til bistands- og plejetillæg hertil.

Under hensyn til de merudgifter, gennemførelsen af lovforslaget vil medføre, foreslås det, at gennemførelsen sker etapevis med jævn stigning i pensionsydelseerne. Også indførelsen af pensionstillægget, der efter forslaget sker fra 1. april 1968, og forhøjelsen af bistands- og plejetillæggene gennemføres etapevis. Invaliditetsydelsen foreslås ydet med fuldt beløb fra 1. april 1967. Fra 1. april 1970 vil pensionsydelseerne og tillæggene nå op til det niveau, der til den tid ifølge den nugældende lovgivning vil være gældende i det øvrige rige.

Merudgifterne i forbindelse med forslaget forventes efter den fulde gennemførelse fra 1. april 1970 at ville andrage 3,6 mill. kr. årligt. Heraf dækkes halvdelen af statskassen, og den anden halvdel afholdes efter det færøske hjemmestyres nærmere bestemmelse.

Hovedpunkterne i forslaget om folkepension er følgende:

Pensionens grundbeløb forhøjes til de for den øvrige del af riget gældende satser.

Der indføres fuld folkepension for personer over 67 år.

Der indføres et pensionstillæg.

Alderstillægget til pensionister, der er fyldt 80 år, forhøjes.

Der indføres ret for en efterlevende ægtefælle til ægteparpension i 3 måneder efter dødsfaldet.

Under hensyn til de merudgifter, som forslagene vil medføre, foreslås grundbeløbene — på samme måde som efter invalidepensionsforslaget — forhøjet i etaper til de beløb, der fra 1. april 1970 gælder i det øvrige rige.

Den fulde folkepension foreslås indført fra samme tidspunkt som i den øvrige del af riget, d. v. s. fra 1. april 1970. Fra dette tidspunkt udbetales pensionen til alle over 67 år — bortset fra tjenestemænd og dermed ligestillede — uden hensyn til deres økonomiske forhold. Overgangen fra den nuværende ordning foreslås gennemført ved, at der gives pensionister over 67 år et særligt fradrag i indtægten, inden pensionen beregnes. Dette yderligere fradrag sættes til 1.000 kr. i 1967-68, 3.000 kr. i 1968-69

og 5.000 kr. i 1969-70. Virkningen heraf vil være, at pensionister med nedsat indtægtsbestemt pension vil opnå en stadig større pension i overgangstiden, og at flere og flere pensionister, der i dag kun har adgang til mindstebeløbet, i overgangstiden vil få ret til en nedsat indtægtsbestemt folkepension. Til delvis dækning af merudgifterne foreslås folkepensionsbidraget forhøjet fra 1 pct. til 2¼ pct., idet dog det hidtidige invalidepensionsbidrag bortfalder. Provenuet ved denne forhøjelse anslås til knap 3 mill. kr. årlig, svarende til ca. halvdelen af merudgiften. Af de resterende merudgifter dækkes 4/7 af statskassen, og 3/7 afholdes efter det færøske hjemmestyres nærmere bestemmelse.

Den færøske forsorgslov er af 1960. Siden da er der imidlertid gennemført betydelige ændringer i den danske forsorgslovgivning. Forslaget har taget hensyn hertil, og de vigtigste ændringer i forhold til den gældende lov for Færøerne er, at den almindelige forpligtelse til at tilbagebetale modtaget hjælp bortfalder. Hjælp skal herefter kun tilbagebetales i særlige tilfælde, når der er tale om svig eller særlige forsømmelser, eller der er tale om en ganske kortvarig transgsituation for en person, der ellers kan klare sig selv. Der foretages en udvidelse af reglerne om hjælp under langvarig sygdom, og ophold på særforsorgsinstitutioner bliver som hovedregel gratis. Med hensyn til forsørgelsespligten sker der den ændring, at denne pligt ikke længere omfatter stedbørn.

Reglerne om enkepension er for Færøerne ikke optaget i en særlig lov, men er indeholdt i forsorgsloven. Disse regler bringes i overensstemmelse med de her i landet gældende.

Reglerne om børnebidrag, der her i landet findes i forsorgsloven, men nu foreslås flyttet til en særlig lov om børnetilskud og andre familiedydelser, er for Færøerne allerede optaget i en særlig lov.

Reglerne i denne lov foreslås bragt i overensstemmelse med de her gældende. Dette medfører, at satserne for normalbidraget hæves, og at indtægtsgrænsen for at få bidrag udbetalt forskudsvis af det offentlige helt forsvinder. Satserne for normalbidraget hæves over en årrække, således at de fra 1. april 1970 vil svare til de satser, der gælder her.

[Socialministeren.]

I forslaget til en ny lov for Færøerne om børnebidrag er samtidig optaget nogle enkelte af de regler, der søges indført her i landet i det forslag til lov om børnetilskud og andre familiedydelser, som allerede i sidste samling blev fremsat i tinget og nu på ny forelægges tinget. Det drejer sig om en almindelig regel om adgang til uden hensyn til modtagerens eller barnets økonomiske forhold at modtage et bidrag svarende til en faders normalbidrag, når kun én af et barns forældre lever, eller faderskabet for barnet ikke er fastslået og ingen er anset som bidragspligtig til barnet. Begrundelsen for bestemmelsen er, at en enlig forsørger næsten altid vil være vanskeligere stillet end to forældre, der begge kan bidrage til forsørgelsen af et barn enten økonomisk eller ved arbejde i hjemmet.

En ny regel er også en bestemmelse om, at der ubetinget bliver ret til børnebidrag, når faderskabet for et barn ikke er fastslået.

Det er således kun enkelte af reglerne i lovforslaget om børnetilskud og andre familiedydelser, som er optaget i forslaget om børnebidrag, idet der ikke fra færøsk side er ønske om, at der for tiden foretages yderligere ændringer af reglerne.

De 4 lovforslag er godkendt af Færøernes lagting i den form, i hvilken de hermed forelægges folketinget. Efter forslagene skal lovene træde i kraft den 1. april 1967.

Det forslag til lov om ændring i loven om den offentlige sygeforsikring, som jeg samtidig fremsætter, går ud på at skabe hjemmel for, at sygeforsikringslovens bestemmelser om medicinhjælp og speciallægehjælp kan sættes i kraft på Færøerne ved kgl. anordning. Jeg kan meddele, at det færøske lagting samtidig med vedtagelsen af de øvrige lovforslag har vedtaget et udkast til en ændringsanordning til sygekasseanordningen, og at der fra færøsk side er udtrykt ønske om, at ændringerne i sygekasseanordningen kan træde i kraft allerede den 1. januar 1967.

Den forøgelse af statens tilskud til de færøske sygekasser, der bliver en følge heraf, kan skønnes at ligge omkring 215.000 kr.

Jeg kan endelig oplyse, at udvalget vedrørende sociallovgivningen for Færøerne også har udarbejdet forslag til ændrede

regler for ulykkesforsikringen for Færøerne. Der er i den danske ulykkesforsikringslov hjemmel til at gennemføre regler om ulykkesforsikring for Færøerne ved kongelig anordning, og de regler, der nu er foreslået, vil efter færøsk ønske blive gennemført ved en sådan anordning.

Om enkeltheder i de forslag, jeg hermed har fremsat, skal jeg henvide til forslagene og bemærkningerne dertil. Jeg skal understrege, at de ændringer, der er tale om, er i overensstemmelse med ønsker fra færøsk side, og at forslagene som nævnt er vedtaget af lagtinget. Jeg skal derfor anbefale dem til velvillig behandling i det høje ting.

Ministeren for offentlige arbejder (Lindberg): Hermed har jeg den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om anlæg og drift af tunnelbaner i Københavns, Frederiksberg og Tårnby kommuner.*

Lovforslaget blev første gang fremsat i slutningen af folketingssamlingen 1964-65 og genfremsat i begyndelsen af folketingssamlingen 1965-66 med visse mindre væsentlige ændringer. Lovforslaget kom herefter til 1. behandling og blev henvist til behandling i et udvalg. Dette udvalg stillede og fik besvaret en lang række spørgsmål, idet jeg dog her må bemærke, at det fra udvalget senest modtagne spørgsmål, der omhandler et i udvalget fremlagt notat, endnu ikke er besvaret, da en besvarelse måtte baseres på omfattende undersøgelser og forhandlinger.

Udvalget nåede således ikke at få afsluttet sit arbejde inden folketingssamlingens udløb.

Jeg har anset det for rigtigst at genfremsætte lovforslaget.

Fra regeringens side lægger vi vægt på nu at få en endelig afklaring af det vigtige spørgsmål, som tunnelbaneanlæggene i København må siges at være.

Lovforslaget med tilhørende bemærkninger fremsættes i samme skikkelse som i folketingssamlingen 1965-66 bortset fra § 2, stk. 1, hvor det ifølge sagens natur må være rigtigst at ændre tidspunktet for anlæggets påbegyndelse fra finansåret 1967-68 til 1968-69.

Idet jeg i øvrigt ganske kan henholde mig til de tidligere bemærkninger til lov-